

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Kannelmäen Pasuunakuja 1:n asemakaavan muutos (nro 12612)

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2017 korttelin 33092 tontin 2 vuokralaisen hakemuksesta

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 26.8.–13.9.2019
- nähtävilläolosta ilmoitetaan kirjeillä, verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat ja Helsingin Uutisissa (kehäpainos).
- mahdollisuus esittää mielipiteitä

Ehdotus

- kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 10.2. –10.3.2020
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitettiin verkkosivuilla www.hel.fi/kaavakuulutukset
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydettiin lausunnot
- kaavaehdotus, jota on tarvittaessa tarkistettu julkisen nähtävilläolon jälkeen, esitellään lautakunnalle keväällä 2020.
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta kartta.hel.fi/suunnitelmat
- lautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille, jotka ovat mielipiteen tai muistutuksen yhteydessä ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymispäätöksestä voi valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo
26.8.–13.9.2019

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistui kaava-alueen eteläpuolella puistossa kulkevaan vesijohtoon (DN300) ja sen vaatimaan suoja-alueeseen. Väyläviraston kannanotto kohdistui junaradan melu-, runkomelu ja tärinähaittojen tapauskohtaiseen huomiointiin kaavan valmistelussa. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavamuutosalueella on teetetty liikennemeluselvitys ja runkomelu- ja tärinäselvitys. Liikennemeluselvityksen perusteella on kaavassa annettu kaavamääräykset, joilla varmistetaan viihtyisän asuinympäristön toteuttamisedellytykset. Piha-alueiden osalta ei selvityksen perusteella ole tarvetta meluntorjunnalle. Runkomelu- ja tärinäselvityksen perusteella kohteessa ei esiinny merkittävää runkomelu- tai tärinäriskeä. Lisäksi vesijohdon läheisyys on otettu tontin suunnittelussa huomioon HSY:ltä saatuun ohjeistukseen perustuen ja se on merkitty asemakaavaan tontille osittain ulottuvana maanalaista johtoa varten varattuna alueen osana.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseon kannanoton mukaan Pasuunakuja 1:n rakennusten purkamisen uhkaa heikentää alueen arvoja ja kaupunkikuvallista yhtenäisyyttä, mitä kaupunginmuseo pitää valitettavana. Mätäjoen varren suurkorttelin kokonaisuuden kerrotaan säilyttäneen arvonsa ja rakennusten säilymistä osana kokonaisuutta pidetään ensisijaisena. Kannanoton mukaan alueen yhtenäisyys on kuitenkin kärsinyt jo 2000-luvun täydennysrakentamisesta. Kaupunginmuseo kannanoton mukaan tulisi kestävän kehityksen näkökulmasta vaihtoehtoja purkavalle uudistamiselle tutkia. Lisäksi kannanotossa edellytetään rakennushistoriaselvityksen laatimista kohteen osalta. Uudisrakentamisen osalta kaupunginmuseo ei ota kantaa hankkeeseen. Vaikka rakennukset on esitetty purettaviksi, on kannanotossa muuten esitetyt asiasta pyritty ottamaan huomioon kaavaratkaisussa, jossa kaavamääräysten ja merkintöjen avulla on ohjattu uudisrakennusten arkkitehtuuria, pihojen ja pysäköinnin sijoittumista ja järjestelyjä sekä suunnittelualueen käsittelyä alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi. Lisäksi kaavamääräyksin on ohjattu ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä ratkaisuja, mm. vihertehokkuutta, matalaenergiarakentamista ja uusiutuvan energian tuottamista tontilla.

Muilla viranomaisilla ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja valmisteluaineiston sisältöön.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Väylävirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Suunnittelussa huomioidaan tontin lounaspuolella puistoalueella sijaitseva vesijohto. Tontin eteläosaan on merkitty osittain tontille ulottuva, maanlaista johtoa varten varattu alueen osa olemassa olevan vesijohdon huomioimiseksi. Vesijohdon läheisyys on otettu tontin suunnittelussa huomioon perustuen HSY:ltä saatuun ohjeistukseen.

Kaavaa varten on teetetty sekä liikennemeluserveys että runkomelu- ja tärinäselvitys (Akukon Oy, raportit 191297-01 ja 191297-02). Liikennemeluserveyksen perusteella on kaavassa annettu julkisivun ääneneristävyyttä ja parvekkeiden suojaamista koskevat kaavamääräykset, joilla varmistetaan viihtyisän asuinympäristön toteuttamisedellytykset. Äänitasoerovaatimuksessa on otettu huomioon junien ohiajojen aiheuttamat hetkelliset enimmäisäänitasot. Piha-alueiden osalta ei selvityksen perusteella ole tarvetta meluntorjunnalle. Runkomelu- ja tärinäselvityksen perusteella kohteessa ei esiinny merkittävää runkomelu- tai tärinärisiä.

Hanke on teettänyt selvityksen alueen pohjaolosuhteista sekä rakennusten alapohjarakenteiden kunnosta. Korjaustapaehdotuksen mukaiset rakennusten muutos- ja korjaustoimenpiteet on arvioitu olevan teknisesti haastavia, eivätkä ne selvityksen mukaan poista kaikkia olosuhteiden aiheuttamia riskejä. Kaavaratkaisussa on päädytty rakennusten purkamiseen ja korvaamiseen uudisrakennuksilla. Olemassa olevien rakennusten rakennushistoriallisia ominaisuuksia on kuvailtu kaavaselostuksen Alueen lähtökohdat ja nykytilanne -kohdassa. Kaavamuutosalue kuuluu Helsingin yleiskaavan (2016) Kulttuuriympäristöt-teemakartassa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviin alueisiin. Alueen eheä kokonaisuus ja ominaispiirteet tulee tällä perusteella huomioida uudisrakentamisessa.

Kestävän kaupunkirakenteen ja ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen kannalta kaavaratkaisu mahdollistaa kaupungin tiivistämisen raideliikenteen asemanseutujen ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien alueella sekä lähipalvelujen äärellä. Kaavaratkaisussa vältetään raskaita muutoksilta pysäköinnin suhteen, koska on mahdollista hyödyntää alueen nykyisiä pysäköintitiloja ja Pasuunakuja 1:n nykyistä pysäköintialuetta. Kaavamääräyksissä ohjataan lisäksi alueen vihertehokkuutta, vi-

herkattojen käyttämistä talousrakennuksissa, uudisrakennusten matalaenergisyttä, uusiutuvan energian tuottamista sekä hulevesien käsittelyä tontilla. Puun käyttöä on edellytetty osassa julkisivuista.

Kaavaratkaisun tavoitteena on sovittaa uudisrakennukset kaava-alueen ympäristön olemassa olevaan rakennuskantaan ja niiden arkkitehtoniseen ilmeeseen, jota myös Pasuunakuja 1:n nykyiset huonokuntoisiksi todetut rakennukset edustavat. Kaavaratkaisussa on kaavamääräysten ja kaavamerkintöjen avulla ohjattu uudisrakennusten arkkitehtuuria, pihojen ja pysäköinnin sijoittumista ja järjestelyjä sekä tontin käsittelyä alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi. Hankkeen viite-suunnitelmaa on kaavaprosessin aikana kehitetty kaavan kaupunkikuvalliset tavoitteet ja alueen kulttuuriympäristölliset arvot huomioiden.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakentamisen korkeuteen ja laajuuteen sekä vaikutuksiin naapurustossa, yhtenäisen alueen muuttumiseen ja uudisrakennusten sopeutumiseen olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön, kiinteistöjen tasavertaiseen kohteluun, vieraspysäköinnin ja liikenteen järjestämiseen sekä linnuston elinolosuhteisiin. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennusten arkkitehtuuria on kaavamääräyksiin sovitettu yhteen alueen olemassa olevan rakennuskannan kanssa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 7 kpl. Mielipidekirjeistä kaksi olivat taloyhtiöiden nimissä laadittuja. Lisäksi suullisia mielipiteitä esitettiin puhelimitse.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Uudisrakennusten korkeus, arkkitehtuuri ja ympäristöön sopiminen

Saaduissa mielipiteissä on tuotu esiin huoli kaupunkikuvan ja maiseman muuttumisesta ja naapuruston yhtenäisen ilmeen rikkoutumisesta aiempaa korkeamman, massiivisemmän ja muusta rakentamisesta eroavan uudisrakentamisen myötä. Asemakaava-alueen on huomioitu kuuluvan Helsingin yleiskaavan (2016) Kulttuuriympäristöt-teemakartan alueisiin. Ongelmiksi nähdään uusien rakennusten varjostavuus naapuripihoille ja parvekkeille, Pasuunakujan varjoisuus ja ilmanlaadun huononeminen, uudisrakennusten päätyjen aukottamisen vaikutukset naapureiden yksityisyydelle, väri- ja muut arkkitehtoniset erot ympäröiviin rakennuksiin nähden sekä yli nelikerroksisten rakennusten sopimattomuus alueen nykyiseen rakennuskantaan. Asukkaat pitävät tärkeänä,

---

että uudisrakennukset eivät poikkea korkeudeltaan, tyyliiltään ja väritykseltään alueen olemassa olevasta rakentamisesta. Lisäksi uudisrakentamisen pohjatöiden, esimerkiksi paalutuksen, pelätään aiheuttavan vauriota olemassa oleville lähirakennuksille.

Uuden rakentamisen uskotaan sallivan jatkossa myös muiden korkeampien kerrostalojen rakentamisen alueelle. Mielipiteissä nähdään kaavamuutosalueen rakennusten riittämättömien korjauksien vaikuttaneen uudisrakentamiseen. Myös ympäröivien kiinteistöjen aiempiin korjauksiin kohdistuneiden vaatimuksien toivotaan olevan kaavamuutoksen myötä muutettavissa, ottaen huomioon naapureiden mahdolliset tulevat muutokset ja korjaukset.

Vastine

Kaavamuutos ohjaa uudisrakennusten arkkitehtuuria ja vaikutusta kaupunkikuvaan rakennusten koon, julkisivumateriaalien, parvekeratkaisujen, ensimmäisen kerroksen avonaisuuden, värityksen ja katu- ja puistoalueisiin liittymisen kautta. Kaupunkikuvaa ja arkkitehtuuria koskevilla kaavamääräyksillä pyritään varmistamaan uuden rakentamisen sovittaminen olemassa olevaan rakentamiseen sekä rakentamisen riittävä laatutaso. Rakennuslupavaiheessa valvotaan määräysten toteutumista, ohjataan muita ja tarkempia suunnitteluratkaisuja ja valvotaan uuden rakentamisen rakentamisaikaisia vaikutuksia. Viitesuunnitelmaa on kaavaprosessin aikana päivitetty vastaamaan kaavamääräyksiä.

Kaava-alue on osa viiden, vuosina 1977–78 valmistuneen asuinkerrostalotontin yhtenäistä kokonaisuutta (Yleiskaava, Kulttuuriympäristöt – teemakartta). Rakentaminen lähialueella on pääasiassa kolme- ja nelikerroksista. Alueen yhtenäisyyteen ovat kuitenkin vaikuttaneet rakennuksien korjaukset ja muutokset (esim. ulkopuoliset hissitornit, parvekelasitukset, räystäiden pidennykset) sekä mm. 2000-luvulla rakennettu matalampi rivitalokokonaisuus kaava-alueen pohjoispuolella. Kaavan hakija ja rakennusten omistaja on esittänyt rakennusten purkamista ja korvaamista uusilla, johtuen rakennusten nykyisistä vaurioista, korjaus- ja muutostarpeesta sekä rakennusten laajasta peruskorjaustarpeesta. Uudet rakennukset sijoittuvat kortteliin nykyisten lamellitalojen suuntaisesti ja ovat 4- ja 5-kerroksisina kaavamuutosalueen nykyisiä rakennuksia kerroksen korkeampia. Soittajantoriin rajoittuva uudisrakennus on torin itäpuolen asuinkerrostalon tapaan nelikerroksinen. 5-kerroksinen uudisrakennus on sijoitettu korttelin olemassa olevista rakennuksista korkeimman kohdalle.

Uudisrakennusten arkkitehtuuria ja sovittamista olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön ohjataan kaavassa määräyksin, joissa edellytetään mm. puun käyttöä ja lämmintä, maaväristä väritystä osassa julki-

sivuja sekä maantasokerroksen aukotusta ja ikkunoita, erityisesti Soittajantorin ympäristössä. Uudisrakennusten sijoittelun takia pihan ja pysäköinnin sijainnit säilyvät korttelissa ennallaan. Kaavassa ohjataan piha-alueen vehreäksi rakentamista ja tontin nykyisen ja naapurikiinteistön katoksen kaltaisen, puujulkisivuisen autokatoksen rakentamista. Lisäksi määrätään rakentamisen liittymisestä ympäröiviin katu- ja puistoalueisiin.

Kaavamuutosalue sijaitsee noin 350 metrin päässä Kannelmäen asemasta ja läheisille bussipysäkeille on noin 100 metrin matka. Olemassa olevan kaupunkirakenteen tehostaminen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella ja asemanseutujen läheisyydessä on kaupungin täydennysrakentamistavoitteiden mukaista. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan täydennys- ja lisärakentaminen on ohjattu erityisesti raideliikenteen asemanseuduille, nykyisten ja tulevien raideliikenneyhteyksien solmukohtiin sekä merkittävien pysäkkien ympäristöihin. Lisäksi täydennysrakentaminen kaupunkirakenteellisesti kestävästi mm. hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle ja olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen on Helsingin kaupunkistrategian ja Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaista.

Pysäköinti ja liikenneturvallisuus

Pasuunakujan pohjoispään kääntöpaikkaa ei nähdä sopivana paikkana vieraspysäköinnille huoltoliikenteen vaikeutumisen ja sekä mahdollisten melu- ja pölyhaittojen takia. Vieraspysäköinnin sijoittamista muualle Pasuunakujalle pidetään hyvänä. Toisaalta eräässä mielipiteessä vieraspaikkojen lisäämistä ei kannateta naapuruston asukkaiden yhdenvertainen kohtelu ja lähialueen tonttien keskitetty asukaspysäköinti huomioon ottaen. Eräässä mielipiteessä lisääntyvien autojen määrän uskotaan aiheuttavan ongelmia alueelle.

Vastine

Kadunvarsipaikkoja ollaan suunnittelemassa Pasuunakujan varteen niin, etteivät ne häiritse tontille ajamista tai pelastusajoa. Pasuunakujan kääntöpaikalle ei ole kaavan yhteydessä tarkoitus lisätä pysäköintipaikkoja. Paikkoja ei ole varattu kenellekään, vaan ne ovat yleisessä käytössä kaikille. Niille tulee todennäköisesti 4 tunnin kiekkorajoitus arkisin klo 6–24, mikä on yleinen vieraspysäköinnin aikarajoitus. Virallinen päätös vieraspysäköintipaikkojen lisäämisestä tehdään asemakaavan hyväksymisen jälkeen liikenne- ja katusuunnittelupäällikön päätöksellä, joka lähetetään tiedoksi pysäköinninvalvontaan.

Alueen sosiaalinen kehitys

Asukas on mielipiteessä huolissaan, että lisääntynyt vuokra-asujien määrä Pasuunakujalla voi aiheuttavaa ongelmia Kannelmäen alueella.

Vastine

Kaavamuutoksen valmistelua on ohjannut Helsingin kaupungin Kotikaupunkina Helsinki - Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma (2016), jonka tavoitteena on mm. asuntojen hallinta- ja rahoitusmuotojen yksipuolisuuden välttäminen. Kaavaratkaisu monipuolistaa alueen asumisratkaisuja mahdollistamalla tontin nykyistä tehokkaamman rakentamisen. Tulevien asuntojen hallintamuotoa ei määritellä kaavamuutoksessa. Helsingissä noudatetaan Asumisen ja maankäytön-toteutusohjelmaa, jonka tavoitteena on muun muassa, että asuntotuotannossa varmistetaan alueiden monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma. Hallintamuotojakauma määrittyy tontinvuokrasopimuksen yhteydessä. Kaavan valmistelun yhteydessä käytyjen neuvottelujen lähtökohtana on, että ARA-vuokra-asuntojen laajuus ei korttelissa lisääny. Kerrosalan lisääntyvä osa on tavoitteena osoittaa muulle hallintamuodolle.

Vuokralaisten asema ja osalliset

Mielipiteen esittäjä on Pasuunakuja 1:n pitkäaikainen asukas, jonka muuttoa liikkumisen rajoitteet vaikeuttavat. Asukas on huolissaan vuokralaisen oikeuksien toteutumisesta muuttoon ja vuokrasopimusten irtisanomiseen liittyen. Mielipiteessä kysytään myös, miksi Helsingin kaupungin asunnot, Läntinen sosiaalitoimi tai Kansaneläkelaitos eivät ole kaavamuutoksen osallisia.

Vastine

Asemakaavamuutoksen osallisia ovat kaavoitettavan alueen maanomistajat, naapurit ja asukkaat, yritykset ja työntekijät sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin elinoloihin kaavoitus saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaava koskee. Näitä ovat esimerkiksi eri alojen järjestöt sekä kaupungin toimialat ja valtion virastot. Osalliset mainitaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Pasuunakuja 1:n asemakaavamuutokseen liittyvä maankäytön suunnittelu ei koske mielipiteessä mainittuja tahoja. Asemakaavamuutoksessa ei oteta kantaa rakennusten omistajan ja nykyisten vuokralaisten välisiin vuokrasopimuksiin.

Alueen linnuston olosuhteet

Mielipiteessä on ilmaistu huoli mahdollisista kattojen yläpuolisesta lasirakentamisesta ja parvekkeiden lasirakenteista, joiden heijastavuudesta ja läpinäkyvyydestä voi olla haittaa alueen linnuille. Radan eteläpuolelle on rakennettu korkeaa läpinäkyvää lasiseinää, lisäksi lasia on käytetty runsaasti myös Malminkartanossa. Tontille ehdotettiin lintujen ja lepakoiden pesäpaikkojen rakentamista purettavista rakennuksista mahdollisesti poistuvien pesäpaikkojen tilalle. Mielipiteen mukaan lähitölle jää edelleen hyvää viherkasvillisuutta, vaikka tontti rakennettaisiin tehokkaasti.

Vastine

Asemakaavamuutosalue ei kaupungin luontotietojärjestelmän mukaan ole osa tärkeitä lintualueita tai lepakkoalueita. Kaavaratkaisu ei kuitenkaan estä lintujen ja lepakoiden pesäpaikkoja tonteilla ja ohjaa vehreyteen piha-alueiden istuttamisen kautta. Uudisrakennusten tarkempaa suunnittelua ohjataan rakennuslupavaiheessa.

Yhteenveto hakijan tiedotustilaisuudesta Pasuunakuja 1:n asukkaille 14.8.2019, Pasuunakuja 1, kerhohuone

Ennen OAS:n nähtävilläoloa rakennukset omistava Y-Säätiö järjesti Pasuunakuja 1:n asukkaille tiedotustilaisuuden kaavahankkeen käynnistymisestä. Paikalla oli asukkaiden lisäksi hakijan edustajia, muun muassa Y-Säätiön ja M2 Kotien vuokralaisneuvoja. Tilaisuudessa oli mukana kiinteistön isännöitsijä. Kaavoittaja oli paikalla kertomassa kaavaprosessista ja sen etenemisestä. Keskustelu keskittyi pääasiassa vuokrasuhteiden irtisanomiseen ja aikatauluun, muuttamisen tukeen ja Y-Säätiön mahdollisuuksiin tarjota uusia vuokra-asuntoja. Lisäksi asukkaat kommentoivat asuntojen ja rakennusten huonoa kuntoa ja korjaustarpeita. Useat osallistujat olivat pitkäaikaisia asukkaita alueella ja aluetta pidettiin viihtyisänä ja mieluisana paikkana asua. Kaavan mahdollistaman uudisrakentamisen toivottiin sopeutuvan ympäröivään naapurustoon.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 10.2.–10.3.2020

Muistutus

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat asemakaavoituksen vastineeseen vuorovaikutusraportin kohdassa ”Alueen linnuston olosuhteet” sekä rakennetun ympäristön ja luonnon suhteeseen, näiden jaotteluun, sekä rakentamisen vaikutuksiin luonnonympäristöön.

Vastineet aihepiireittäin

Kaavoituksen ja rakentamisen vaikutuksen alueen luontoon

Vuorovaikutusraportin ”Alueen linnuston olosuhteet” kohdan vastineessa kerrottiin, ettei asemakaavamuutosalueella kaupungin luontotietojärjestelmän mukaan ole tärkeitä lintualueita tai lepakkoalueita. Linnuston tärkeiden alueiden on määritelty olevan merkittäviä yhdelle tai useammalle suojelullisesti merkittävälle lajille. Määrittely perustuu vuosina 2008–2017 tehtyihin perimälinnustokartoituksiin. Tärkeät lepakkoalueet perustuvat vuoden 2014 lepakkoselvitykseen. Lähimmät tärkeiksi määritetyt alueet ovat Mätäjoen läheisyydessä. Aluemääritykset otetaan huomioon kaavoituksessa ja luonnonhoidossa. Tietoja ylläpitävät Helsingin kaupungin Ympäristöpalvelujen Ympäristönsuojeluyksikkö. Ympäristöpalvelut on osallistunut kaavan valmisteluun.

Muistutuksessa otettiin myös laajemmin kantaa rakentamisen vaikutuksiin luonnonympäristöön, luonnon ja rakennetun ympäristön suhteeseen sekä näiden jaotteluun. Rakentamisella esimerkiksi aiemmin rakentamattomalle paikalle on väistämättä vaikutuksia ympäristöön. Olemassa olevassa kaupunkirakenteessa rakentamisen vaikutukset kohdistuvat pääasiassa kaupunkiluontoon, jolla tarkoitetaan sekä viheralueilla säilynyttä alkuperäisen kaltaista luontoa, että ihmisen vaikutuksesta voimakkaasti muuttuneiden kulttuuriympäristöjen luontoa. Jotkin eläinlajit ovat sopeutuneet elämään myös kaupunkiympäristöissä.

Kuten muistutuksessa kommentoidaan, on jako luontoalueiden ja kaupunkialueiden välillä ihmisen luoma ja moninainen. Kaupunkialueilla rakentaminen, liikennejärjestelmät ja muu infrastruktuuri kohtaavat luonnon kanssa kaikkialla. Pasuunakuja 1:n tapauksessa muutokset nykyiseen ympäristöön pystytään pitämään vähäisinä: uudisrakennukset rakennetaan nykyisten asuintalojen paikalle, jolloin kaupunkirakenteen tiivistämisen vaikutukset sijoittuvat siis jo rakennettuun ympäristöön. Kaavassa on määrätty tontin istuttamisesta ja tontin vihertehokkuudesta viherketoimen avulla, jonka kautta voidaan edistää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta, pihojen suunnittelun korkeaa tasoa ja ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista koskevia tavoitteita. Vaikka kaava

---

ei määrää parvekkeiden rakentamisesta, luovat ne osaltaan tärkeää asumismukavuutta. Parvekkeet on kaavassa määrätty tarvittaessa lasitettaviksi läheistä junaliikenteen melua vastaan asukkaiden terveellisen ja toimivan asuin ympäristön takaamiseksi. Asemakaavan muutosprosessin jälkeen kaupunkiluonnon monimuotoisuutta voidaan edistää tontin jatkosuunnittelussa ja käytössä esimerkiksi pihasuunnittelulla ja kasvivalinnoilla, pölyttäjiä ja perhosia houkuttelevilla rakenteilla sekä muistutuksessa mainittujen lintujen ja lepakoiden pesäpaikkojen rakentamisella. Näistä ei kuitenkaan määrätä kaavassa.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. HSY:n, Väyläviraston, Helen Sähköverkko Oy:n ja Helen Oy:n lausunnoissa on todettu kaavaratkaisut ja alueen nykytilanne eikä niissä ollut huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan Helsingin kaupunginmuseon lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat asemakaavan uudistamiseen olemassa olevan ympäristön ja sen arvojen säilymistä edistävällä tavalla. Muuten hankkeesta ei ole muuta lausuttavaa. Helsingin kaupunginmuseon lausunnossa nostetaan lisäksi esiin kaupunginmuseon aiemman lausunnon kanta, jossa se on pitänyt tärkeänä kohteen kunnostamista alueen ympäristöarvojen ja kohteen rakennustaiteellisten arvojen näkökulmasta.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Väylävirasto
- Helen Sähköverkko Oy
- Helen Oy
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Vastineet lausuntoihin

Kaavaratkaisun tavoitteena on ollut sovittaa uudisrakennukset kaava-alueen ympäristön olemassa olevaan korttelirakenteeseen, rakennuskantaan ja sen arkkitehtoniseen ilmeeseen. Rakennusten tulee arkkitehtuuriltaan, kattomuodoiltaan ja väriykseltään sopia olemassa olevaan rakennuskantaan. Rakennuksen pitkien julkisivujen on oltava pääosin puuverhottuja ja väriltään lämpimiä maavärejä. Päätyjulkisivujen tulee olla vaaleita eikä niille saa sijoittaa parvekkeita. Lisäksi määrätään muun muassa parvekkeiden ulkonäöstä, maantasokerroksen avoimuudesta ja ikkunoista, autokatoksen sijainnista ja julkisivuista, maantasokerroksen oleskelupihoista sekä tontin laadukkaasta liittymisestä katu- ja puistoalueisiin. Rakennusalojen sijoittelun takia pihan ja

---

pysäköinnin sijainnit säilyvät korttelissa ennallaan. Kestävän kaupunkirakenteen kannalta aluetta tiivistävä uudisrakentaminen sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle ja lähelle päivittäisiä lähipalveluja. Lisäksi kaavamääräyksiin on pyritty vastaamaan ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen.
